

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1610/17-T

Název	Základní škola a Mateřská škola Dolní Moravice, okres Bruntál, příspěvková organizace
Sídlo	795 01 Dolní Moravice 7
E-mail	reditelka@skoladolnimoravice.cz
IČ	70988595
Identifikátor	600131696
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dagmar Kučerová
Zřizovatel	Obec Dolní Moravice
Místo inspekční činnosti	795 01 Dolní Moravice 7 795 01 Dolní Moravice 61
Termín inspekční činnosti	3. 10. 2017 – 5. 10. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola Dolní Moravice, okres Bruntál, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává na pracovišti Dolní Moravice 7 činností neúplné základní školy s 1. až 5. ročníkem a školní družiny a na nedalekém pracovišti Dolní Moravice 61 činností mateřské školy a školní jídelny. Ve školním roce 2017/2018 základní školu navštěvovalo v jediné třídě se spojenými ročníky 14 žáků, ve školní družině bylo zapsáno 14 žáků a v mateřské škole s celodenním provozem 13 dětí. Počet dětí a žáků v posledních letech mírně klesá v závislosti na demografické křivce, naplněnost základní školy byla 70%, školní družiny 56% a mateřské školy 65%. Pro školní rok 2017/2018 se k zápisu do posledního ročníku povinného předškolního vzdělávání nedostavilo žádné dítě.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy po nástupu do funkce v srpnu 2015 pokračuje v realizaci koncepčních záměrů, jejichž cílem je poskytnout dětem mateřské školy přípravu pro vstup do prvního ročníku základní školy a žákům základní školy kvalitní základní vzdělání. Ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky je ředitelka průběžně naplňuje a vyhodnocuje, na jednání školské rady projednává se zástupci zřizovatele i zákonných zástupců. Základním prostředkem k dosažení koncepčních záměrů je realizace školních vzdělávacích programů. Pro podporu všeobecného vzdělání žáků vytvořila základní škola učební plán, ve kterém využila disponibilní dotaci hodin především pro výuku matematiky a českého jazyka. Na vzdělávací obsahy jednotlivých předmětů vhodně navazují bohaté školní a mimoškolní aktivity (Velikonoční jarmark, karneval, besídky, výroba dárek a vystoupení pro seniory a maminky) realizované v úzké spolupráci s mateřskou školou, školní družinou, rodiči a dalšími partnery. Škola tím umožňuje zapojení dětí a žáků do rozmanitých aktivit a efektivní podporu rozvoje jejich znalostí a praktických dovedností. Výuku obohacují projektové dny, tvořivost a sebe prezentaci žáků podporují pravidelně zařazované školní akce a soutěže. Žáci rovněž mohou rozvíjet své kompetence při zapojení školy do spolupráce s okolními neúplnými školami. V oblasti environmentální výchovy během školního roku probíhá třídění odpadu.

Ředitelka školy má reálnou představu o fungování školy, uvědomuje si rizika nízkého počtu dětí a žáků pro organizaci školy a jejího personální zajištění. V řízení školy převzala zavedený organizační systém, zajištěný především každodenním osobním kontaktem. Sdílení a kontrolu dokumentů ztěžuje chybějící vybavení informačními a komunikačními technologiemi v budově mateřské školy. Kontrolní systém není v celé šíři funkční z důvodu organizační náročnosti činností na obou pracovištích zajišťovaných prostřednictvím kumulovaných funkcí všech zaměstnanců.

Personální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Z celkového počtu čtyř pedagogických pracovníků školy předpoklady odborné kvalifikace splňovaly ředitelka a učitelka základní školy, která současně působí na částečný úvazek jako vychovatelka školní družiny. Obě dvě učitelky mateřské školy, z toho jedna s částečným úvazkem jak v mateřské škole, tak ve školní družině, nesplňují předepsané odborné vzdělání. Jedna si doplňuje vzdělání v bakalářském oboru předškolní pedagogika. Tato skutečnost se ale výrazně negativně v průběhu vzdělávání neprojevila. Ředitelka školy usiluje o získání odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků, ale vzhledem k nízkému počtu dětí mateřské školy a žáků školní družiny, a tím i ve zkrácené výši úvazků, se jí to dosud nepodařilo. Všem nově nastupujícím, nekvalifikovaným a v případě

potřeby i začínajícím pedagogickým pracovníkům poskytuje ředitelka dostatečnou metodickou podporu. Malý kolektiv umožňuje vyučujícím vzájemné předávání zkušeností, všechny pedagogické pracovnice spolu úzce spolupracují. Vzdělávacích akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které vycházely z potřeb školy, se účastnila především ředitelka školy. Získané poznatky pozitivně ovlivňovaly průběh výuky.

Vícezdrojové financování umožnilo škole vytvořit pro realizaci školních vzdělávacích programů dobré podmínky. Hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a účelovými dotacemi z rozvojových programů MŠMT i v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v dostatečné míře a významně se podílel na zkvalitnění prostorového a materiálního zázemí pro vzdělávání dětí a žáků. Školní areál tvoří dvě nedaleké samostatné budovy základní a mateřské školy. Jejich prostředí je udržované a vhodně vyzdobené výrobky a výtvarnými pracemi dětí a žáků, podporuje jejich zdravý, sociální, psychický i fyzický vývoj při všech vzdělávacích činnostech. Ředitelka obnově a modernizaci vybavení jak obou budov, tak pomůcek věnuje velkou pozornost. Zrekonstruovaná budova mateřské školy poskytuje vhodné prostory pro zajišťování předškolního vzdělávání dětí a zájmového vzdělávání žáků. V přízemí je propojený prostor třídy a herny vybavený dětským nábytkem a využívaný ke všem denním činnostem i k činnostem školní družiny. Navazující školní jídelna a hygienické zázemí umožňuje dětem bezpečný pohyb a orientaci. V patře budovy se nachází ložnice pro odpočinek dětí. K pohybovým aktivitám a rozvoji pohybových dovedností dětí využívá mateřská škola přilehlou školní zahradu vybavenou venkovními hracími prvky a obecní hřiště, které se nachází nedaleko a které slouží rovněž žákům základní školy a školní družiny. Základní škola má k dispozici dvě třídy, počítačovou učebnu, keramickou dílnu a tělocvičnu, které dle potřeby využívá pro svou činnost školní družina.

Škola vymezila formální rámec bezpečnosti a ochrany zdraví, poskytuje dětem a žákům nezbytné informace v prevenci rizik, plní povinnosti k zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a bezpečného prostředí obou pracovišť. Organizuje dohled nad dětmi a žáky ve škole i při mimoškolních aktivitách. V rámci základního vzdělávání i činnosti školní družiny probíhala výuka zdravovědy a dopravní výchovy. Škola svými aktivitami vede děti a žáky ke zdravému životnímu stylu. Funkční systém prevence rizikových projevů chování v základní škole, působení ředitelky školy jako metodika prevence a zároveň výchovného poradce a pestrá nabídka kroužků se projevuje v nulovém počtu řešených rizikových projevů chování žáků. Přínosem v této oblasti je také působení školní asistentky, která pomáhá při zajišťování mimoškolních a volnočasových aktivit žáků a rovněž poskytuje pedagogům podporu při organizačních a administrativních činnostech v průběhu výuky. Problematika prevence sociálně patologických jevů rovněž účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů.

Škola zajišťuje stravování ve školní jídelně. Při přípravě pokrmů byly používány instantní směsi, ochucovadla a koncentráty na úkor čerstvých surovin, které jsou vhodnější pro zdravý vývoj dětí a žáků. Pitný režim formou podávání vody nebo čaje byl dětem i žákům poskytován po celou dobu jejich pobytu ve škole. Pro zlepšení stravovacích návyků se škola zapojila do programu Ovoce do škol. Dietní stravování nebylo zákonnými zástupci dětí a žáků dosud požadováno.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách v základní škole byla vyrovnaná, měla výbornou úroveň, obě učitelky byly pečlivě připraveny. Volbu výukových cílů, prostředků a metod přizpůsobily individuálním schopnostem žáků. Využívaly většinou frontální výuku, kterou účelně doplňovaly samostatnou prací žáků a činnostmi v malých skupinách, sestavených podle ročníků, které vedou žáky k týmové a vzájemné spolupráci, toleranci a rozvoji sociální gramotnosti. Střídání vhodných činností a zařazování relaxačních a motivačních prvků udržovalo pozornost, aktivitu a zájem většiny žáků, kteří běžně pracovali s názornými pomůckami. Vybrané metody a formy odpovídaly charakteru probíraného a procvičovaného učiva. Účinnost výuky zvyšovalo využívání mezipředmětových vztahů i zkušeností žáků a vytváření problémových úloh. Práci žáků obě vyučující průběžně hodnotily, využívaly formativního hodnocení, zapojovaly je do sebehodnocení a závěrečného zhodnocení výuky. Běžnou součástí výuky byla dopomoc učitele žákovi nebo zvýšený dohled při samostatné práci. Žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností. Aktivně se zapojovali do výuky, v jejímž průběhu učitelky efektivně podporovaly rozvoj jejich čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti.

Vzdělávání dětí v mateřské škole probíhalo v příjemné a pozitivní pracovní atmosféře. Bylo posuzováno formou hospitací a prostřednictvím zpracované dokumentace byly sledovány jeho návaznosti. Přístup pedagogických pracovníků byl vstřícný, empatický a otevřený dětským názorům, nápadům, dotazům a sdělením. Ze sledovaných činností bylo zřejmé, že učitelky promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem. Vzdělávací cíle vycházely z reálných každodenních situací a vzdělávací nabídka směřovala k jejich efektivnímu naplnění. Pohybové aktivity byly zařazovány pravidelně každý den, což u dětí podporovalo rozvoj pohybových dovedností a obratnosti. Vzdělávání bylo pro děti zajímavé, využívalo přírodní materiály z jejich bezprostředního okolí a aktuální podzimní témata. Děti měly v průběhu dne dostatek časového prostoru k různorodým činnostem s nasbíranými přírodními materiály, čímž byla rozvíjena jejich tvořivost, fantazie a rozšiřovány znalosti o nich. Při všech sledovaných činnostech byly děti nabídkou činností zaujaty. Vzájemná provázanost spontánních a řízených činností zajišťovala rozvíjení stanoveného cíle ve všech činnostech v průběhu celého dne. Ve vzdělávání dětí bylo využíváno prožitkového učení hrou, situačního učení a spontánního sociálního učení. Ve větší míře bylo učitelkami využíváno organizační formy frontálního vzdělávání a samostatné práce dětí, což dostatečně nezajišťovalo rozvoj jejich kooperativního vzdělávání a vzájemné spolupráce při činnostech. Učitelky vytvářely optimální podmínky a příležitosti k vzájemné komunikaci mezi dětmi. Vedly je k užívání zdvořilostních slov, která běžně používaly, a tím u nich rozvíjely vzájemný respekt, ohleduplnost a trpělivost. V průběhu celého dne oceňovaly jejich výsledky vzdělávání s ohledem na jejich individuální možnosti. Organizace vzdělávání byla pro děti srozumitelná a zohledňovala požadavky na dodržování časových návazností stravování a jejich odpočinku. Respektovala potřebu spánku dětí a zařazování odpoledních klidových činností u dětí nevyžadujících spánek po obědě. Učitelky pravidelně využívaly pozitivního hodnocení dětí k jejich dalšímu rozvoji a děti se k nim obracely po celou dobu pobytu ve škole s důvěrou.

Při sledované inspekční činnosti ve školní družině převládala přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou. Zájmové vzdělávání žákům vychovatelky účelně organizovaly, střídaly se volné, odpočinkové a výtvarné činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Objektivní informace o kvalitě poskytovaného vzdělávání škola předává zákonným zástupcům v průběhu osobních setkání ve škole, v žákovských knížkách, na nástěnkách v obou školních budovách a internetových stránkách školy. Vzdělávací výsledky hodnotí prostřednictvím vlastních prověrek a účastí žáků v soutěžích. Získané informace v praxi využívá především ke sledování výsledků jednotlivých žáků, které obě učitelky motivují k dosahování co nejlepších výsledků podle jejich schopností a možností. O úspěšnosti žáků ve školách, kam přecházejí na druhý stupeň, získává škola informace především prostřednictvím komunikace s žáky samotnými. V rámci prevence neúspěšnosti uplatňují učitelky zvýšený dohled ve výuce a ve spolupráci s rodiči nabízí žákům doučování, v případě potřeby i zpracování individuálního vzdělávacího plánu. K předcházení výchovně vzdělávacích problémů napomáhá úzká spolupráce všech pedagogických pracovníků, žáka a jeho zákonných zástupců. Vyučující respektují jednotně nastavená pravidla hodnocení chování žáků, výchovná opatření uplatňují přiměřeně, žáky motivují především pochvalami. Do výsledků vzdělávání se promítá i funkční poradenská činnost ředitelky školy propojená s prevencí sociálně patologických jevů. Nedílnou součástí školy je školní družina, která svými aktivitami podporuje tvořivost žáků, aktivní trávení volného času a úspěšně rozvíjí jejich sociální kompetence.

Vzdělávací výsledky dětí mateřské školy odpovídaly cílům stanoveným ve školním vzdělávacím programu a očekávaným výstupům pro jejich další vzdělávání. Pro plánování vzdělávání dětí a využití různých metod a forem práce není však dostatečně prováděna evaluační činnost jednotlivých tematických celků učitelkami s vyhodnocením jejich naplnění a následným využitím získaných informací k plánování činností k dalšímu rozvoji dětí. Oceňování výsledků vzdělávání dětí učitelkami probíhalo v průběhu celého dne a všech činností a byly zohledňovány jejich individuální možnosti. Při aktivitách a vzájemné komunikaci bylo zřejmé osvojení si a dodržování dohodnutých pravidel dětmi i pedagogy. Mezi dětmi se nevyskytly žádné konfliktní situace a běžně využívaly formu vzájemné domluvy. Tato zažitá praxe u dětí docházejících do mateřské školy déle je osvojena také už i novými dětmi, které jsou k tomu individuálně a důsledně vedeny učitelkami. Diagnostické záznamy o vývoji dětí jsou zpracovány, ale nemají dostatečnou vypovídající hodnotu ve všech sledovaných oblastech poskytujících vhodné informace pro plánování a realizaci činností zaměřených na individuální rozvoj dětí.

Závěry

Hodnocení vývoje

Od poslední inspekční činnosti v roce 2011 došlo ke změně ředitelky školy, k nástupu nových pedagogických pracovníků a k postupné modernizaci vybavení ke zvýšení kvality materiálních podmínek pro vzdělávání.

Zvýšení účinnosti organizace vzdělávání v malotřídni škole prospělo využití školního asistenta.

Silné stránky

Spolupráce se zřizovatelem a ostatními partnery se odráží ve vysoké míře zapojení školy do společenského života obce a následně v podpoře rozvoje především sociálních kompetencí dětí a žáků.

Vstřícný přístup všech účastníků vzdělávání k dětem a žákům a jejich účinná spolupráce podporuje klidný průběh vzdělávání ve škole.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Záznamy o vývoji a procesu učení dětí mateřské školy neposkytovaly dostatečné informace ke sledování vzdělávacího pokroku a plánování vzdělávacích aktivit pro jejich další rozvoj.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Při sestavování jídelníčků využívat výživová doporučení v oblasti školního stravování a nutriční doporučení Ministerstva zdravotnictví ČR ke spotřebnímu koši v souladu se zásadami zdravé výživy.

Ve spolupráci se zřizovatelem finančně podpořit vyšší míru zajištění ekonomických služeb škole a umožnit přístup k prostředkům informačních a komunikačních technologií v obou budovách školy.

Pokračovat v získávání odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Dolní Moravice s názvem Základní škola a Mateřská škola Dolní Moravice, okres Bruntál, příspěvková organizace vydaná dne 13. 7. 2009 na základě usnesení Zastupitelstva obce Dolní Moravice č. 21.1.11 ze dne 9. 7. 2009, s účinností od 1. 8. 2009 (včetně přílohy č. 1 a její změny od 1. 4. 2014)
2. Jmenování do funkce ředitelky školy vydané starostou obce dne 6. července 2015 s účinností od 1. srpna 2015
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 9. 2017 (informativní)
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“ platný od 1. 9. 2007 včetně dodatků“ č. 1 až 3 a dodatku č. 4 platného od 1. 9. 2016
1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Okna poznání dokořán“ pro období od 1. 9. 2017 do 31. 8. 2020, č. j. ZŠMŠDM 55/17, účinný od 1. 9. 2017
5. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání - příloha Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
6. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2016/2017 ze dne 25. 9. 2017
7. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2015
2. Školní řád mateřské školy ze dne 25. 8. 2017 č. j. ZŠMŠDM 56/17 účinný od 1. 9. 2017
8. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2016 včetně dodatku č. 1 s účinností od 1. 9. 2017
9. Třídni knihy základní školy, mateřské školy a školní družiny vedené ve školním roce 2017/2018
10. Organizace školy 2017/2018 (mj. provozní řády, úvazky, výchovné poradenství)
11. Školní matrika vedená ve školním roce 2017/2018
12. Rozvrh hodin podle tříd, I. pololetí, školní rok 2017/2018
13. Pedagogická rada – zápisy z jednání vedené ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 (základní a mateřská škola)
14. Minimální preventivní program s účinností ode dne 1. 9. 2017
15. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy a certifikáty DVPP
16. Školská rada – zápisy z jednání vedené od školního roku 2016/2017 (3 dokumenty)
17. Výtvarné, pracovní a grafomotorické záznamy vedené ve školním roce 2017/2018
18. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků
19. Kniha úrazů dětí a žáků vedená za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
20. Účetní závěrka sestavená ke dni 31. 12. 2016
21. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016 ze dne 23. 1. 2017
22. Dokumentace školy ke školnímu stravování dětí a žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Mgr. Jana Franková v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ing. Alena Ledabylová v. r.

V Ostravě 30. 10. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Kučerová, ředitelka školy

Mgr. Dagmar Kučerová v. r.

V Dolní Moravici 7. 11. 2017